

Mewnwelediad Data: Arweinyddiaeth 2025

This report is also available in English

Athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yng Nghymru

Amdanom ni	3
1.1 Cyfanswm cofrestredig yn 2025	4
1.2 Rhywedd.....	4
1.3 Oedran.....	5
1.4 Hunaniaeth Genedlaethol	6
1.5 Grŵp ethnig.....	6
1.6 Anabledd	7
1.7 Blynyddoedd ers ennill statws athro cymwysedig.....	7
1.8 Cyfnod	7
1.9 Awdurdod lleol	8
1.10 Y gallu i siarad Cymraeg.....	9
1.11 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg	10
1.12 Penaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, siaradwyr Cymraeg ac oedran	11
1.13 Penaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, cyfrwng Cymraeg gweithio ac oedran	12
1.14 Dirprwy benaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, siaradwyr Cymraeg ac oedran	13
1.15 Dirprwy benaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, cyfrwng Cymraeg gweithio ac oedran	14
1.16 Penaethiaid cynorthwyol yn ôl cyfnod gweithio, siaradwyr Cymraeg ac oedran	15
1.17 Penaethiaid cynorthwyol yn ôl cyfnod gweithio, cyfrwng Cymraeg gweithio ac oedran	16

Cyngor y Gweithlu Addysg (CGA) yw'r rheoleiddiwr annibynnol, proffesiynol ar gyfer y gweithlu addysg yng Nghymru. Mae'r holl ddata sydd wedi'i gynnwys yn y crynodeb hwn yn deillio o Gofrestr Ymarferwyr Addysg CGA ac mae'n ymwneud yn benodol âg athrawon ysgol mewn rolau arweinyddiaeth.

Yn y cipolwg hwn, byddwn yn dadansoddi amrywiol nodweddion athrawon ysgol sy'n cael eu cyflogi mewn rôl arewinyddiaeth.

Cyflwyniad i Fewnwelediad Data Arweinyddiaeth Cyngor y Gweithlu Addysg ar gyfer 2025

Mae'r ystadegau hyn wedi'u cynhyrchu gan ddefnyddio data o'r Gofrestr Ymarferwyr Addysg. Mae'r wybodaeth y gallwn ei dal ar y Gofrestr wedi'i nodi yn Rheoliadau Cyngor y Gweithlu Addysg (Prif Swyddogaethau) (Cymru) 2015, fel y'u diwygiwyd.

Mae'r Gofrestr yn amser real ac yn darparu ffynhonnell unigryw o ddata am y 13 grŵp addysg cofrestredig yng Nghymru. Nid oes data cyfatebol ar gael gan unrhyw gorff na sefydliad arall. O ganlyniad, ni ddylid gwneud cymhariaeth â ffynonellau eraill fel Cyfrifiad Blynyddol Gweithlu Ysgolion Llywodraeth Cymru (SWAC), a gyhoeddir yn flynyddol hefyd. Ar gyfer y sector ysgolion yn benodol, yn wahanol i SWAC, mae ein data yn cynnwys yr holl staff cyflenwi, gweithwyr peripatetig, gweithwyr llawrydd, ac eraill sy'n darparu addysg neu hyfforddiant mewn ysgol, yn ogystal â lleoliadau addysg eraill. Rydym hefyd yn dal data hanesyddol sylweddol sy'n ein galluogi i ddarparu gwybodaeth am dueddiadau.

Mae'r ystadegau yn yr adroddiad hwn yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:

Mae'r ystadegau yn seiliedig ar y meini prawf canlynol:

- cofnodir nifer gwirioneddol y cofrestreion, yn hytrach na niferoedd cyfwerth ag amser llawn
- dyddiad cyfrifiad y data sy'n cael ei dynnu o'r Gofrestr yw 1 Mawrth bob blwyddyn
- os oes gan gofrestrai fwy nag un cofnod cyflogaeth ar y Gofrestr (e.e. athro ysgol mewn ysgol ac athro addysg bellach mewn coleg), mae'r wybodaeth cyflogaeth berthnasol wedi ei ddefnyddio am bob categori y maent wedi cofrestru ynddo
- daw'r wybodaeth ar y Gofrestr yn uniongyrchol oddi wrth yr ymarferydd a / neu eu cyflogwr
- oherwydd talgrynnu, mae'n bosibl nad 100 fydd cyfanswm y canrannau

Cyngor y Gweithlu Addysg (2025). Mewnwelediad Data 2025 Arweinyddiaeth. Ar gael yn: (Wedi'i gyrchu: 'mewnysod dyddiad').

Athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yng Nghymru

1.1 Cyfanswm cofrestredig yn 2025

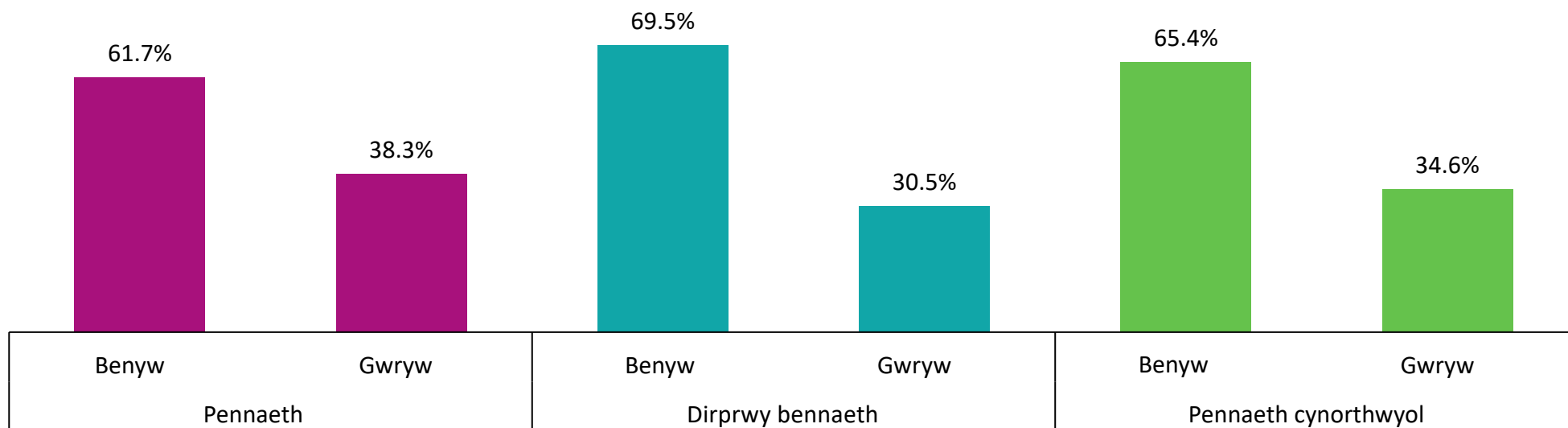
Tabl 1.1: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth.

Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
1,343	40.8	1,029	31.3	917	27.9

1.2 Rhywedd

Tabl 1.2: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl rhyw.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	829	61.7	715	69.5	600	65.4
Gwryw	514	38.3	314	30.5	317	34.6
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

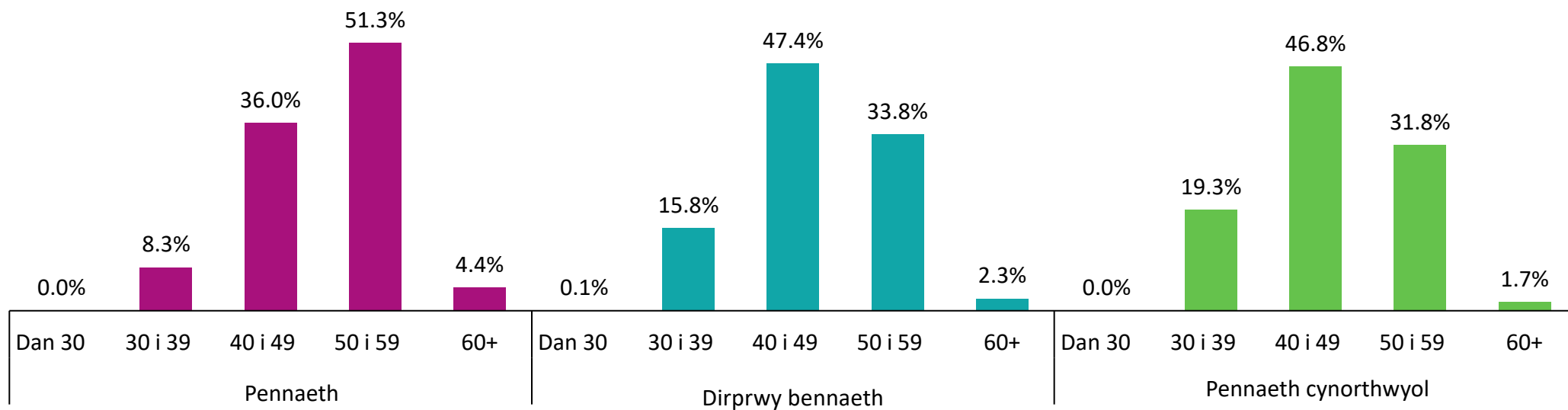

Siart 1: Canran arweinyddiaeth yn ôl rhyw.

1.3 Oedran

Tabl 1.3: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl oedran.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	0	0.0	0	0.0	0	0.0
25 i 29	0	0.0	6	0.6	3	0.3
30 i 34	15	1.1	42	4.1	46	5.0
35 i 39	96	7.1	121	11.8	131	14.3
40 i 44	168	12.5	231	22.4	186	20.3
45 i 49	316	23.5	257	25.0	243	26.5
50 i 54	432	32.2	239	23.2	210	22.9
55 i 59	257	19.1	109	10.6	82	8.9
60 i 64	51	3.8	22	2.1	14	1.5
65+	8	0.6	2	0.2	2	0.2
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

Siart 2: Canran arweinyddiaeth yn ôl oedran.

1.4 Grŵp ethnig

Darperir y data isod ar ffurf agrededig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau'r grwpiau ethnig fel y'u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi'r Llywodraeth](#).

Tabl 1.4: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl grŵp ethnig.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	1,162	86.5	933	90.7	826	90.1
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	5	0.4	3	0.3	5	0.5
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	2	0.1	1	0.1	0	0.0
Du, Affricanaidd, Caribïaidd neu Du Prydeinig	0	0.0	1	0.1	0	0.0
Grŵp ethnig arall	1	0.1	0	0.0	0	0.0
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	23	1.7	10	1.0	8	0.9
Anhysbys	150	11.2	81	7.9	78	8.5
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

1.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 1.5: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	818	60.9	657	63.8	562	61.3
Prydeinig	301	22.4	229	22.3	194	21.2
Seisnig	62	4.6	48	4.7	68	7.4
Albanaidd, Gwyddelig neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	9	0.7	11	1.1	8	0.9
Arall	1	0.1	5	0.5	5	0.5
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	13	1.0	4	0.4	3	0.3
Anhysbys	139	10.3	75	7.3	77	8.4
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

1.6 Anabledd

At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy'n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae'r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a'r [diffiniad sydd wedi'i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

Tabl 1.6: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl anabledd.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	2	0.1	3	0.3	2	0.2
Nac ydynt	1,341	99.9	1,026	99.7	915	99.8
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

1.7 Blynyddoedd ers ennill statws athro cymwysedig (SAC)

Tabl 1.7: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl blynyddoedd ers SAC.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
0 to 5	0	0.0	2	0.2	7	0.8
6 to 10	7	0.5	51	5.0	34	3.7
11 to 15	81	6.0	129	12.5	146	15.9
16 to 20	186	13.8	232	22.5	208	22.7
21 to 25	336	25.0	271	26.3	224	24.4
26+	733	54.6	344	33.4	298	32.5
Total	1,343	100	1,029	100	917	100

1.8 Cyfnod

Tabl 1.8: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl cyfnod.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Meithrinfa	3	0.2	1	0.1	0	0.0
Cynradd	1,083	80.6	764	74.2	280	30.5
Canol	28	2.1	27	2.6	76	8.3
Uwchradd	172	12.8	189	18.4	504	55.0
Uned Cyfeirio Disgyblion	16	1.2	7	0.7	4	0.4
Arbennig	41	3.1	41	4.0	53	5.8
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

1.9 Awdurdod lleol

Tabl 1.9: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl awdurdod lleol.

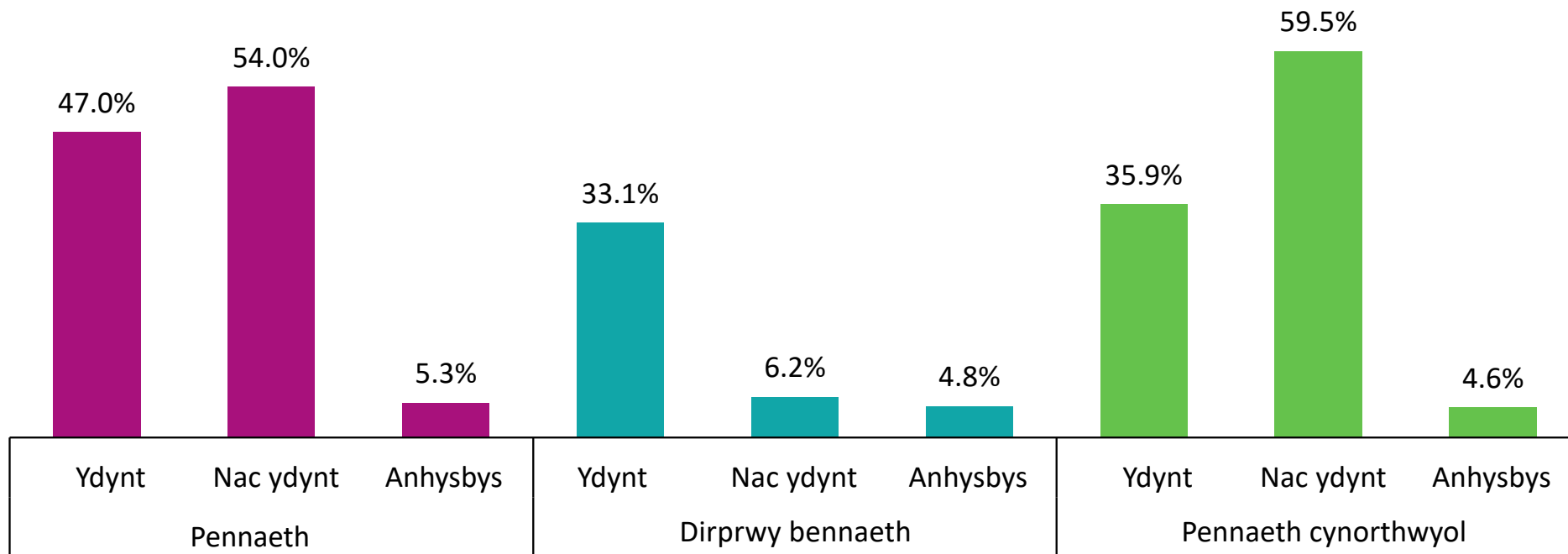
	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Blaenau Gwent	24	1.8	21	2.0	21	2.3
Pen-y-bont ar Ogwr	53	3.9	58	5.6	43	4.7
Caerffili	68	5.1	62	6.0	36	3.9
Caerdydd	123	9.2	105	10.2	94	10.3
Sir Gaerfyrddin	95	7.1	33	3.2	90	9.8
Ceredigion	33	2.5	18	1.7	29	3.2
Conwy	52	3.9	45	4.4	48	5.2
Sir Ddinbych	46	3.4	33	3.2	32	3.5
Sir Fflint	76	5.7	50	4.9	60	6.5
Gwynedd	76	5.7	36	3.5	26	2.8
Ynys Mon	43	3.2	19	1.8	22	2.4
Merthyr Tudful	28	2.1	20	1.9	24	2.6
Sir Fynwy	31	2.3	23	2.2	15	1.6
Castell-nedd Port Talbot	61	4.5	66	6.4	27	2.9
Casnewydd	54	4.0	68	6.6	54	5.9
Sir Benfro	47	3.5	30	2.9	36	3.9
Powys	83	6.2	56	5.4	57	6.2
Rhondda Cynon Taf	106	7.9	91	8.8	46	5.0
Abertawe	99	7.4	90	8.7	59	6.4
Torfaen	32	2.4	33	3.2	21	2.3
Bro Morgannwg	50	3.7	29	2.8	27	2.9
Wrecsam	63	4.7	43	4.2	50	5.5
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

1.10 Y gallu i siarad Cymraeg

Mae'r wybodaeth isod yn seiliedig ar y rhai sydd wedi cofrestru sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rhugl, yn y Gymraeg.

Tabl 1.10: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	547	40.7	341	33.1	329	35.9
Nac ydynt	725	54.0	639	62.1	546	59.5
Anhysbys	71	5.3	49	4.8	42	4.6
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

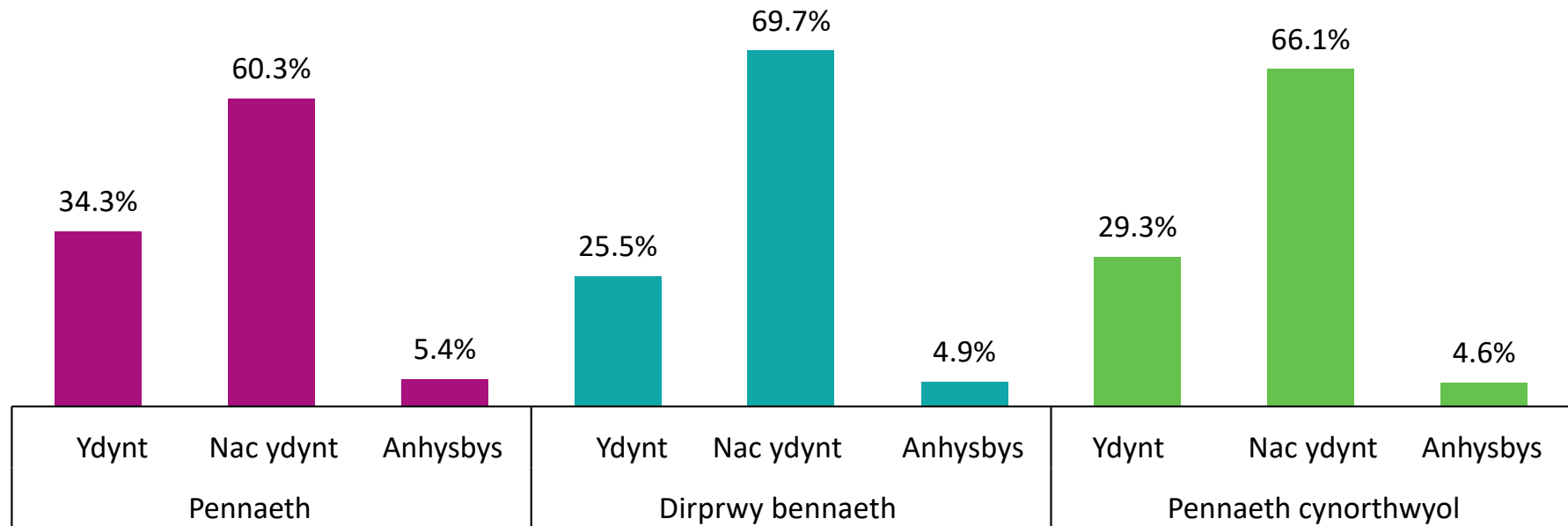
Siart 3: Canran yr arweinyddiaeth yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg.

1.11 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

Tabl 1.11: Nifer yr athrawon ysgol cofrestredig mewn rolau arweinyddiaeth yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

	Pennaeth		Dirprwy bennaeth		Pennaeth cynorthwyol	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	461	34.3	262	25.5	269	29.3
Nac ydynt	810	60.3	717	69.7	606	66.1
Anhysbys	72	5.4	50	4.9	42	4.6
Cyfanswm	1,343	100	1,029	100	917	100

Siart 4: Canran yr arweinyddiaeth yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

1.12 Penaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, siaradwyr Cymraeg ac oedran

Tabl 1.12a: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod cynradd yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio cynradd							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	62	5.7	40	3.7	0	0.0	102	9.4
40 i 49	165	15.2	209	19.3	11	1.0	385	35.5
50 i 59	221	20.4	286	26.4	43	4.0	550	50.8
60+	15	1.4	23	2.1	8	0.7	46	4.2
Cyfanswm	463	42.8	558	51.5	62	5.7	1,083	100

Tabl 1.12b: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio uwchradd							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	1	0.6	4	2.3	0	0.0	5	2.9
40 i 49	24	14.0	38	22.1	2	1.2	64	37.2
50 i 59	27	15.7	62	36.0	6	3.5	95	55.2
60+	1	0.6	7	4.1	0	0.0	8	4.7
Cyfanswm	53	30.8	111	64.5	8	4.7	172	100

Tabl 1.12c: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio ym mhob cyfnod arall yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Pob cyfnod arall							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	1	1.1	3	3.4	0	0.0	4	4.5
40 i 49	14	15.9	21	23.9	0	0.0	35	39.8
50 i 59	15	17.0	28	31.8	1	1.1	44	50.0
60+	1	1.1	4	4.5	0	0.0	5	5.7
Cyfanswm	31	35.2	56	63.6	1	1.1	88	100

1.13 Penaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, cyfrwng Cymraeg gweithio ac oedran

Tabl 1.13a: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod cynradd yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio cynradd							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	49	4.5	53	4.9	0	0.0	102	9.4
40 i 49	140	12.9	233	21.5	12	1.1	385	35.5
50 i 59	192	17.7	315	29.1	43	4.0	550	50.8
60+	10	0.9	28	2.6	8	0.7	46	4.2
Cyfanswm	391	36.1	629	58.1	63	5.8	1,083	100

Tabl 1.13b: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio uwchradd							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	0	0.0	5	2.9	0	0.0	5	2.9
40 i 49	19	11.0	43	25.0	2	1.2	64	37.2
50 i 59	25	14.5	64	37.2	6	3.5	95	55.2
60+	1	0.6	7	4.1	0	0.0	8	4.7
Cyfanswm	45	26.2	119	69.2	8	4.7	172	100

Tabl 1.13c: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio ym mhob cyfnod arall yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Pob cyfnod arall							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	1	1.1	3	3.4	0	0.0	4	4.5
40 i 49	11	12.5	24	27.3	0	0.0	35	39.8
50 i 59	12	13.6	31	35.2	1	1.1	44	50.0
60+	1	1.1	4	4.5	0	0.0	5	5.7
Cyfanswm	25	28.4	62	70.5	1	1.1	88	100

1.14 Dirprwy benaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, siaradwyr Cymraeg ac oedran

Tabl 1.14a: Nifer y dirprwy benaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod cynradd yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio cynradd							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	2	0.3	3	0.4	0	0.0	5	0.7
30 i 39	52	6.8	85	11.1	2	0.3	139	18.2
40 i 49	120	15.7	228	29.8	14	1.8	362	47.4
50 i 59	79	10.3	143	18.7	20	2.6	242	31.7
60+	4	0.5	12	1.6	0	0.0	16	2.1
Cyfanswm	257	33.6	471	61.6	36	4.7	764	100

Tabl 1.14b: Nifer y dirprwy benaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio uwchradd							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	5	2.6	9	4.8	0	0.0	14	7.4
40 i 49	32	16.9	66	34.9	2	1.1	100	52.9
50 i 59	19	10.1	46	24.3	5	2.6	70	37.0
60+	1	0.5	4	2.1	0	0.0	5	2.6
Cyfanswm	57	30.2	125	66.1	7	3.7	189	100

Tabl 1.14c: Nifer y dirprwy benaethiaid sy'n gweithio ym mhob cyfnod arall yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Pob cyfnod arall							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	1	1.3	0	0.0	1	1.3
30 i 39	4	5.3	6	7.9	0	0.0	10	13.2
40 i 49	13	17.1	13	17.1	0	0.0	26	34.2
50 i 59	10	13.2	21	27.6	5	6.6	36	47.4
60+	0	0.0	2	2.6	1	1.3	3	3.9
Cyfanswm	27	35.5	43	56.6	6	7.9	76	100

1.15 Dirprwy benaethiaid yn ôl cyfnod gweithio, cyfrwng Cymraeg gweithio ac oedran

Tabl 1.15a: Nifer y dirprwy benaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod cynradd yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio cynradd							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	2	0.3	3	0.4	0	0.0	5	0.7
30 i 39	46	6.0	91	11.9	2	0.3	139	18.2
40 i 49	86	11.3	263	34.4	13	1.7	362	47.4
50 i 59	58	7.6	163	21.3	21	2.7	242	31.7
60+	3	0.4	12	1.6	1	0.1	16	2.1
Cyfanswm	195	25.5	532	69.6	37	4.8	764	100

Tabl 1.15b: Nifer y dirprwy benaethiaid sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio uwchradd							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	3	1.6	11	5.8	0	0.0	14	7.4
40 i 49	27	14.3	71	37.6	2	1.1	100	52.9
50 i 59	15	7.9	50	26.5	5	2.6	70	37.0
60+	1	0.5	4	2.1	0	0.0	5	2.6
Cyfanswm	46	24.3	136	72.0	7	3.7	189	100

Tabl 1.15c: Nifer y penaethiaid sy'n gweithio ym mhob cyfnod arall yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Pob cyfnod arall							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	1	1.3	0	0.0	1	1.3
30 i 39	3	3.9	7	9.2	0	0.0	10	13.2
40 i 49	8	10.5	18	23.7	0	0.0	26	34.2
50 i 59	10	13.2	21	27.6	5	6.6	36	47.4
60+	0	0.0	2	2.6	1	1.3	3	3.9
Cyfanswm	21	27.6	49	64.5	6	7.9	76	100

1.16 Penaethiaid cynorthwyol yn ôl cyfnod gweithio, siaradwyr Cymraeg ac oedran

Tabl 1.16a: Nifer y penaethiaid cynorthwyol sy'n gweithio yn y cyfnod cynradd yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio cynradd							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	1	0.4	1	0.4	0	0.0	2	0.7
30 i 39	35	12.5	34	12.1	0	0.0	69	24.6
40 i 49	60	21.4	64	22.9	0	0.0	124	44.3
50 i 59	42	15.0	34	12.1	7	2.5	83	29.6
60+	0	0.0	1	0.4	1	0.4	2	0.7
Cyfanswm	138	49.3	134	47.9	8	2.9	280	100

Tabl 1.16b: Nifer y penaethiaid cynorthwyol sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio uwchradd							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	1	0.2	0	0.0	0	0.0	1	0.2
30 i 39	34	6.7	41	8.1	0	0.0	75	14.9
40 i 49	74	14.7	162	32.1	7	1.4	243	48.2
50 i 59	32	6.3	119	23.6	22	4.4	173	34.3
60+	3	0.6	8	1.6	1	0.2	12	2.4
Cyfanswm	144	28.6	330	65.5	30	6.0	504	100

Tabl 1.16c: Nifer y penaethiaid cynorthwyol sy'n gweithio ym mhob cyfnod arall yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg ac oedran.

	Pob cyfnod arall							
	Yn gallu siarad Cymraeg		Methu siarad Cymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	13	9.8	20	15.0	0	0.0	33	24.8
40 i 49	20	15.0	40	30.1	2	1.5	62	46.6
50 i 59	13	9.8	21	15.8	2	1.5	36	27.1
60+	1	0.8	1	0.8	0	0.0	2	1.5
Cyfanswm	47	35.3	82	61.7	4	3.0	133	100

1.17 Penaethiaid cynorthwyol yn ôl cyfnod gweithio, cyfrwng Cymraeg gweithio ac oedran

Tabl 1.17a: Nifer y penaethiaid cynorthwyol sy'n gweithio yn y cyfnod cynradd yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio cynradd							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	1	0.4	1	0.4	0	0.0	2	0.7
30 i 39	30	10.7	39	13.9	0	0.0	69	24.6
40 i 49	50	17.9	74	26.4	0	0.0	124	44.3
50 i 59	31	11.1	45	16.1	7	2.5	83	29.6
60+	0	0.0	1	0.4	1	0.4	2	0.7
Cyfanswm	112	40.0	160	57.1	8	2.9	280	100

Tabl 1.17b: Nifer y penaethiaid cynorthwyol sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Cyfnod gweithio uwchradd							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	1	0.2	0	0.0	0	0.0	1	0.2
30 i 39	27	5.4	48	9.5	0	0.0	75	14.9
40 i 49	57	11.3	179	35.5	7	1.4	243	48.2
50 i 59	27	5.4	124	24.6	22	4.4	173	34.3
60+	2	0.4	9	1.8	1	0.2	12	2.4
Cyfanswm	114	22.6	360	71.4	30	6.0	504	100

Tabl 1.17c: Nifer y penaethiaid cynorthwyol sy'n gweithio ym mhob cyfnod arall yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg ac oedran.

	Pob cyfnod arall							
	Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Methu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg		Anhysbys		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
30 i 39	13	9.8	20	15.0	0	0.0	33	24.8
40 i 49	19	14.3	41	30.8	2	1.5	62	46.6
50 i 59	10	7.5	24	18.0	2	1.5	36	27.1
60+	1	0.8	1	0.8	0	0.0	2	1.5
Cyfanswm	43	32.3	86	64.7	4	3.0	133	100